

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.І. Пирогова**

СУЧАСНА ПЕДІАТРІЯ
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **22 «Охорона здоров'я»**

спеціальність **228«Педіатрія»**

мова навчання **українська**

2020рік
Вінниця

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет імені М.І.Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ:

д.мед.н., проф. Дудник В.М.
к.мед.н., доцент Андрікевич І.І.
к.мед.н., доцент Мантак Г.І.

Обговорено на засіданні кафедри педіатрії №2 Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

«__28__» __09__ 2020 року, протокол № __3__

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії

«__05__» __10__ 2020 року, протокол № __2__

Тема 1. Ведення хворих дітей першого року життя.

Питання спостереження за дітьми першого року життя та його регулярність, раціональне вигодовування, профілактика порушень фосфорно-кальцієвого обміну (рахіту), необхідність (якість) профілактичних щеплень. Питання транзиторних станів у періоді новонародженості. Перевага та підтримка грудного вигодовування дітей першого року життя. Надання невідкладної допомоги хворим дітям першого року життя. Оцінка фізичного розвитку дітей першого року життя. Основи нервово-психічного розвитку дітей першого року життя. Питання білково-енергетичної недостатності дітей першого року життя, профілактика її розвитку. Скринінгові програми обстеження в неонатальному періоді. Питання харчової алергії у дітей першого року життя, її профілактика. Питання функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя. Питання попередження випадків домашнього насильства над дітьми.

Знати:

1. Особливості фізіологічного перебігу та характеристики транзиторних станів неонатального періоду життя
2. Принципи імунізаційної профілактики в педіатрії.
3. Методику обстеження дітей в ранньому неонатальному періоді на скринінгові захворювання.
4. Принципи оцінки фізичного та нервово-психічного розвитку дітей першого року життя.
5. Переваги та аспекти підтримки грудного вигодовування.
6. Принципи раціонального вигодовування дітей першого року життя.
7. Алгоритм виявлення порушень фосфорно-кальцієвого обміну, проведення диференційної діагностики із рахітоподібними захворюваннями та лікування.
8. Особливості клінічної симптоматики та принципи нутритивної підтримки при білково-енергетичній недостатності дітей першого року життя.
9. Принципи ведення хворих дітей першого року.
10. Методи профілактики, прогноз при захворюваннях у дітей та їх ускладненнях.
11. Ключові моменти розвитку харчової алергії у дітей першого року життя, її профілактика.
12. Профілактику функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя.
13. Питання попередження випадків домашнього насильства над дітьми.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність транзиторних станів у періоді новонародженості та /або проявів вроджених скринінгових патологій у дітей.
2. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
3. Оцінювати фізичний, нервово-психічний розвиток дітей першого року життя, метод вигодовування та виявляти різноманітні порушення.
4. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Діагностувати порушення фосфорно-кальцієвого обміну та білково-енергетичну недостатність.
6. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
7. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну симптоматику.
8. Скласти план профілактики та лікування порушення фосфорно-кальцієвого обміну та білково-енергетичної недостатності.
9. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів.
10. Визначити індивідуальну модель патогенезу харчової алергії у обстеженого хворого.

11. Виставити попередній діагноз при скаргах на відставання в масі тіла, появу висипань.
12. Скласти план обстеження хворої дитини першого року життя.
13. Проводити клініко-лабораторне обстеження хворих з метою діагностики функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя.
14. Аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження.
15. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання, наявності супутніх захворювань.
16. Надати рекомендації щодо профілактики функціональних порушень з боку шлунково-кишкового тракту у дітей першого року життя.
17. Визначити тактику сімейного лікаря щодо попередження випадків домашнього насильства над дітьми.

Рекомендована література

Базова

1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases/ Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos/ 2017/ERS Monograph/p. 224
2. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed. 2018.
3. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.-№ 533.- P. 107.
4. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
5. Christian B. Laursen, Najib M. Rahman, Giovanni Volpicelli. Thoracic Ultrasound. ERS Monograph, 2018, p. 268
6. Clinical Guidelines: Care of Children with Cystic Fibrosis. Royal Brompton Hospital, 2020
7. Clinical guideline. Constipation in children and young people: diagnosis and management, NICE 10 July 2017
8. Colombatti, R., Sainati, L., & Trevisanuto, D. Anemia and transfusion in the neonate. Seminars in Fetal and Neonatal Medicine, 21(1), 2018, p 2—9. doi:10.1016/j.siny.2015.12.001
9. DhawanA., Guandalini S., Dranski D. et al. Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition: A Comprehensive Guide to Practice; 2016
10. Douglas A. Drossman Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features, and Rome IV Gastroenterology 2016;150:1262–1279 DOI: <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2016.02.032>
11. Erik A. Jensen Strategies Prevention of Bronchopulmonary Dysplasia: A Summary of Evidence-Based., NeoReviews., 9, 2019;20;e189
12. ESPGHAN Guidelines on Gastrointestinal and Nutritional Complications, JPGN Volume 65, Number 2, August 2017
13. Infants and Children: Acute Management of Community Acquired Pneumonia. Guideline of

Secretary, NSW Health, 2018.

14. Magge SN, Goodman E, Armstrong SC, Committee on Nutrition Section on Endocrinology Section on Obesity. The metabolic syndrome in children and adolescents: shifting the focus to cardiometabolic risk factor clustering. *Pediatrics*. 2017;140:e20171603. doi: 10.1542/peds.2017-1603
15. Morice AH, Millqvist E, Bieksiene K, et al. ERS guidelines on the diagnosis and treatment of chronic cough in adults and children. *Eur Respir J* 2019; in press (<https://doi.org/10.1183/13993003.01136-2019>).
16. SARS, MERS and other Viral Lung Infections/ David S. Hui, Giovanni A. Ross, Sebastian L. /2016/ERS Monograph/p.110
17. Shawn L. Ralston et al. Clinical Practice Guideline: The Diagnosis, Management, and Prevention of Bronchiolitis/ The American Academy of Pediatrics, 2018
18. Sweet D.G., et al. European Consensus Guidelines on the Management of Respiratory Distress Syndrome 2016 Update. *Neonatology*. 2017;111(2):107-125. PMID: 27649091.
19. The Harriet Lane Handbook: 20th Edition/ Elsevier/2018/1269p
20. Vinay Kumar, Abul Abbas, Jon Aster Robbins Basic Pathology 10th Edition / Vinay Kumar, Abul Abbas, Jon Aster., Elsevier, 2017, P.952
21. Williams, A.CdeC, Craig K.D. Updating the Definition of Pain. *Pain*. 2016. № 157. P. 2420—2423.
22. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al. Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part II. *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*, 32(6), 2018., p. 850–878. doi:10.1111/jdv.14888
23. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al. Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part I. *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*, 32(5), 2018., p.657–682. doi:10.1111/jdv.14891
24. Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, 7th Edition/Elsevier/2018/1032p.
25. Zuberbier T, Aberer W, Asero R, et al. Endorsed by the following societies: AAAAI, AAD, AAIITO, ACAAI, AEDV, APAAACI, ASBAI, ASCIA, BAD, BSACI, CDA, CMICA, CSACI, DDG, DDS, DGAKI, DSA, DST, EAACI, EIAS, EDF, EMBRN, ESCD, GA²LEN, IAACI, IADVL, JDA, NVvA, MSAI, €OGDV, PSA, RAACI, SBD, SFD, SGAI, SGDV, SIAAIC, SDeMaST, SPDV, TSD, UNBB, UNEV and WAO. The EAACI/GA²LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis and management of urticaria. *Allergy*. 2018;73:1393-1414. <https://doi.org/10.1111/all.13397>

Інформаційні ресурси

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>
6. The European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition (ESPGHAN): <https://www.espghan.org/>

Тема 2. Ведення хворих дітей з патологією бронхолегеневої системи.

Проблема епідеміології захворювань бронхолегеневої системи у дітей, основні причини важкості диференційної діагностики цих захворювань. Питання клінічного перебігу пневмоній, бронхітів, бронхіолітів, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи згідно стадій захворювання. Клініко-лабораторні та рентгенологічні методи вивчення змін при цих захворюваннях. Питання діагностики при атиповому перебігу. Покази до госпіталізації в стаціонар та до лікування в амбулаторних умовах, питання вибору антибактеріальних препаратів у різних клінічних ситуаціях. Особливості надання допомоги як на амбулаторному етапі, так і на стаціонарному. Терміни терапії, оцінка ефективності та тривалості лікування хворих з цими захворюваннями. Акцент на особливості перебігу постгрипозної пневмонії, диференційна діагностика з туберкульозом, еозинофільним інфільтратом та ін. Особливості бронхолегених проявів у дітей з коронавірусною інфекцією.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
2. Сучасну класифікацію та клініку пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
3. Чинники ризику формування бронхолегеневої патології в антенатальному та неонатальному періодах.
4. Клінічні прояви та особливості протікання госпітальної та негоспітальної пневмонії у дітей різного віку, перебігу бронхітів, бронхіолітів та бронхолегеневої дисплазії у дітей.
5. Особливості клініки вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
6. Найбільш інформативні методи лабораторних та інструментальних досліджень, що дозволяють своєчасно поставити та диференціювати діагноз захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
7. Ускладнення пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
8. Особливості перебігу та бронхолегених ускладнень при коронавірусній інфекції у дітей.
9. Особливості догляду, режиму та вигодовування у дітей з бронхолегеневою патологією.
10. Показання до переведення хворих у відділення інтенсивної терапії. Принципи респіраторної підтримки та оксигенотерапії при інфекційних та неінфекційних захворюваннях бронхолегеневої системи у дітей, основи протиепідемічного контролю.
11. Основні принципи антибактеріальної терапії інфекцій дихальної системи, які застосовуються при різних ступенях важкості цих захворювань у дітей залежно від збудника чи їх асоціації.
12. Основні принципи інфузійної терапії при важкому перебігу пневмонії та інших захворювань дихальної системи у дітей.
13. Первинна та вторинна профілактика пневмонії та вроджених і спадкових

захворювань бронхолегеневої системи.

Вміти:

1. Володіти навичками обстеження дитини та оцінки її стану при різних захворюваннях бронхолегеневої системи.
2. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
3. Класифікувати та аналізувати типову, нетипову та ускладнену клінічну картину пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
4. Пояснювати і ґрунтувати діагностичний алгоритм.
5. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
6. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
7. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики пневмоній, вроджених та спадкових захворювань бронхолегеневої системи.
8. Надати невідкладну допомогу при дихальній недостатності та ускладненнях бронхолегеневої патології на догоспітальному і госпітальному етапах.
9. Правильно вести медичну документацію.
10. Визначити тактику дільничного лікаря поліклініки на різних етапах спостереження за хворим з пневмонією, вродженими і спадковими захворюваннями бронхолегеневої системи у дітей.
11. Визначати покази до госпіталізації хворого з бронхолегеневою патологією.
12. Здійснювати оцінку прогнозу при пневмоніях, вроджених та спадкових захворюваннях бронхолегеневої системи.
13. Демонструвати володіння етичними та деонтологічними принципами медичного фахівця у галузі педіатрії.
14. Дотримуватись академічної доброчесності при аналізі, представленні і впровадженні результатів наукових досліджень в клінічну практику.

Рекомендована література

Базова

5. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
6. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
7. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
8. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases/ Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos/ 2017/ERS Monograph/p. 224
2. Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases. Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos., ERS Monograph, 2017, p. 224
3. Anthony J. et al. (Eds.) Heart Failure in the Child and Young Adult: From Bench to Bedside.Academic Press, 2018. — 789 p.
4. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagyí. — 7th ed. 2018.

5. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.-№ 533.- P. 107.
6. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
7. Chang, A. B., Bush, A., & Grimwood, K. Bronchiectasis in children: diagnosis and treatment. The Lancet, 392(10150), 2018, 866–879. doi:10.1016/s0140-6736(18)31554-x
8. Christian B. Laursen, Najib M. Rahman, Giovanni Volpicelli. Thoracic Ultrasound. ERS Monograph, 2018, p. 268
9. Clinical Guidelines: Care of Children with Cystic Fibrosis. Royal Brompton Hospital, 2020
10. Clinical guideline. Constipation in children and young people: diagnosis and management, NICE 10 July 2017
11. Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]. American Academy of Pediatrics, 2018. ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p.
12. Editors in chief: Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2018/ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p
13. Erik A. Jensen Strategies Prevention of Bronchopulmonary Dysplasia: A Summary of Evidence-Based., NeoReviews., 9, 2019;20;e189
14. Infants and Children: Acute Management of Community Acquired Pneumonia. Guideline of Secretary, NSW Health, 2018.
15. Jan L. Brożek, Jean Bousquet et al. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) guidelines 2016. J Allergy Clin Immunol., 2017, 140, p. 950-8.
16. Morice AH, Millqvist E, Bieksiene K, et al. ERS guidelines on the diagnosis and treatment of chronic cough in adults and children. Eur Respir J 2019; in press (<https://doi.org/10.1183/13993003.01136-2019>).
17. Oliver J, Malliya Wadu E, Pierse N, et al. Group A Streptococcus pharyngitis and pharyngeal carriage: A meta-analysis. PLOS Neglected Tropical Diseases 2018; 12(3): e0006335
18. Pulmonary Emergencies/ Leo Heunks, Alexandre Demoule, Wolfram Windisch/ 2016/ ERS Monograph/p.229
19. SARS, MERS and other Viral Lung Infections/ David S. Hui, Giovanni A. Ross, Sebastian L. /2016/ERS Monograph/p.110
20. Sweet D.G., et al. European Consensus Guidelines on the Management of Respiratory Distress Syndrome 2016 Update. Neonatology. 2017;111(2):107-125. PMID: 27649091.
21. The Harriet Lane Handbook: 20th Edition/ Elsevier/2018/1269p
22. Vinay Kumar, Abul Abbas, Jon Aster Robbins Basic Pathology10th Edition / Vinay Kumar, Abul Abbas, Jon Aster., Elsevier, 2017, P.952
23. Williams, A.CdeC, Craig K.D. Updating the Definition of Pain. Pain. 2016. № 157. P. 2420—2423.
24. Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, 7th Edition/Elsevier/2018/1032p.
25. Zuberbier T, Aberer W, Asero R, et al. Endorsed by the following societies: AAAAI, AAD, AAИТО, ACAAI, AEDV, APAAACI, ASBAI, ASCIA, BAD, BSACI, CDA, CMICA, CSACI, DDG, DDS, DGAKI, DSA, DST, EAACI, EIAS, EDF, EMBRN, ESCD, GA²LEN, IAACI, IADVL, JDA, NVvA, MSAI, €OGDV, PSA, RAACI, SBD, SFD, SGAI, SGDV, SIAAIC, SDeMaST, SPDV, TSD, UNBB, UNEV and WAO. The EAACI/GA²LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis and management of urticaria. Allergy. 2018;73:1393-1414. <https://doi.org/10.1111/all.13397>

Інформаційні ресурси

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. MedscapePediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>
6. European Resuscitation Council: <https://www.erc.edu/>
7. European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
8. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>

Тема 3. Ведення хворих дітей з алергологічною патологією.

Проблема епідеміології алергологічної патології у дітей, основні причини низької діагностики цих захворювань. Питання клінічного перебігу синдрому бронхіальної обструкції, шкірного алергозу, гострих алергічних процесів. Клініко-лабораторні та рентгенологічні методи вивчення змін при цих захворюваннях. Питання діагностики при атиповому перебігу. Покази до госпіталізації в стаціонар та до лікування в амбулаторних умовах, питання вибору лікування у різних клінічних ситуаціях. Важливість базисної терапії захворювань з синдромом бронхіальної обструкції із застосуванням інгаляційних глюкокортикоїдів, бронхолітиків та їх комбінацій. Будуть продемонстровані доставочні пристрої, висвітлена роль небулайзерної терапії у лікуванні бронхообструктивних захворювань. Особливості надання допомоги як на амбулаторному етапі, так і на стаціонарному. Буде обговорено роль інгаляційних бета2-агоністів, системних та інгаляційних глюкокортикостероїдів в лікуванні загострення обструктивних захворювань. Буде приділена увага термінам терапії, оцінці ефективності та тривалості лікування хворих з цими захворюваннями. Буде зроблено акцент на лікуванні гострих алергічних процесів, шкірних алергозів.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
2. Класифікацію та клініку захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
3. Диференційну діагностику захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
4. Основні інструментальні та лабораторні методи дослідження захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
5. Ускладнення захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
6. Принципи лікування захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу дітей з захворюваннями з бронхіальною обструкцією, шкірними алергозами, гострими алергічними процесами.

2. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
3. Класифікувати та аналізувати типову, нетипову та ускладнену клінічну картину захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
4. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Вміти сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
6. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
7. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
8. Обґрунтувати клінічний діагноз, наявність ускладнень та супутньої патології.
9. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
10. Здійснювати оцінку прогнозу при захворюваннях з бронхіальною обструкцією, шкірних алергозів, гострих алергічних процесів.
11. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018.

Допоміжна

1. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)
2. Adam J. Shapiro et al. Diagnosis of Primary Ciliary Dyskinesia An Official American Thoracic Society Clinical Practice Guideline.,Am J Respir Crit Care Med Vol 197, Iss 12, pp e24–e39, Jun 15, 2018
3. Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases. Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos., ERS Monograph, 2017, p. 224
4. Allergies and Adolescents. Transitioning Towards Independent Living/ [David R. Stukus/](#) 2018/Springer/253p.
5. Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]. American Academy of Pediatrics, 2018. ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p.
6. Editors in chief: Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2018/ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p
7. Flynn JT, Kaelber DC, Baker-Smith CM, et al. Clinical Practice Guideline for Screening and Management of High Blood Pressure in Children and Adolescents. Pediatrics. 2017; 140(3): e20171904
8. Jan L. Brożek, Jean Bousquet et al. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA)

- guidelines 2016. J Allergy Clin Immunol., 2017, 140, p. 950-8.
9. Morice AH, Millqvist E, Bieksiene K, et al. ERS guidelines on the diagnosis and treatment of chronic cough in adults and children. Eur Respir J 2019; in press (<https://doi.org/10.1183/13993003.01136-2019>).
 10. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al..Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part II. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology, 32(6), 2018., p. 850–878. doi:10.1111/jdv.14888
 11. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al..Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part I. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology, 32(5), 2018., p.657–682. doi:10.1111/jdv.14891
 12. Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, 7th Edition/Elsevier/2018/1032p.
 13. Zuberbier T, Aberer W, Asero R, et al. Endorsed by the following societies: AAAAI, AAD, AAIPITO, ACAAI, AEDV, APAAACI, ASBAI, ASCIA, BAD, BSACI, CDA, CMICA, CSACI, DDG, DDS, DGAKI, DSA, DST, EAACI, EIAS, EDF, EMBRN, ESCD, GA²LEN, IAACI, IADVL, JDA, NVvA, MSAI, €OGDV, PSA, RAACI, SBD, SFD, SGAI, SGDV, SIAAIC, SIDeMaST, SPDV, TSD, UNBB, UNEV and WAO. The EAACI/GA²LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis and management of urticaria. Allergy. 2018;73:1393-1414. <https://doi.org/10.1111/all.13397>

Інформаційні ресурси

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-une psa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
6. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>

Тема 4. Сучасні погляди щодо ведення дітей з кардіоревматологічною патологією.

Проблема росту захворюваності з боку серцево-судинної системи є на сьогоднішній день актуальною в педіатрії. Питання диференційної діагностики кардіомегалії у дітей, запальних захворювань серця повинні стати пріоритетними серед інших захворювань дитячого віку. Особливого значення набуває надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності. Будуть розглянуті питання класифікації основних порушень ритму та

провідності, діагностика. Сучасна тактика лікування, профілактика, клінічна фармакологія антиаритміків. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі. Окремим блоком є проведення диференційної діагностики серцевих шумів. Серед яких, орієнтир направлений на діагностику вроджених та набутих вад серця, кардіоміопатій, аномалій розвитку хордально-клапанного апарату у дітей. Питання синдрому недостатності кровообігу. Буде приділена увага диференційній діагностиці лихоманки неясного генезу, неінфекційного висипу. Вивчення системних захворювань сполучної тканини у дітей та проведення диференційної діагностики системних васкулітів у дітей. Питання диференційної діагностики суглобового синдрому у дітей. Ювенільний ревматоїдний артрит, реактивні артрити. Синдром гіпермобільності суглобів. Будуть висвітлюватися питання диференційної діагностики синдрому артеріальної гіпертензії, диференційної діагностики синдрому болю у ділянці серця та артеріальної гіпотензії.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
2. Класифікацію та клініку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
3. Сучасну класифікацію порушень серцевого ритму, її основні рубрикації.
4. ЕКГ-діагностику різних варіантів порушення ритму та провідності.
5. Клінічні прояви СССВ, синдрому Морган'ї-Адамса-Стокса (МАС).
6. Інструментальні методи діагностики аритмій, діагностичні можливості та покази до проведення ЕКГ, ХМ ЕКГ, ЕхоКГ, електрофізіологічного дослідження.
7. Класифікацію і клінічну фармакологію антиаритмічних препаратів.
8. Сучасні стандарти лікування порушень провідності; відновлення синусового ритма та превентивного лікування при порушеннях провідності.
9. Ускладнення кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
10. Знати клінічні ознаки та класифікацію порушень ритму і провідності серця відповідно до сучасних стандартів та даних доказової медицини, діагностувати їх використовуючи сучасні додаткові методи дослідження, обґрунтовувати та призначити лікування, визначитись із тактикою ведення пацієнта.
11. Надавати невідкладну допомогу при гострій серцевій та судинній недостатності у дітей, при гіпертензивному кризі у дітей, порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей.
12. Принципи лікування кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу дітей з кардіоревматологічною патологією
2. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
3. Класифікувати та аналізувати типовий, нетиповий та ускладнений клінічний перебіг захворювань, які проявляються кардіомегалією, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
4. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Провести ЕКГ-діагностику порушень провідності; диференціальну діагностику між різними варіантами порушення провідності.
6. Вміти сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
7. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при наявності кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.

8. Проводити диференційну діагностику захворювань, які проявляються кардіомегалією, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
9. Обґрунтувати клінічний діагноз, наявність ускладнень та супутньої патології.
10. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань, які проявляються кардіомегалією, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
11. Здійснювати оцінку прогнозу при кардіомегалії, запальних та незапальних захворювань серця, вроджених та набутих вад серця, системних захворювань сполучної тканини у дітей.
12. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)
2. [Anthony J. et al. \(Eds.\) Heart Failure in the Child and Young Adult: From Bench to Bedside.](#) Academic Press, 2018. — 789 p.
3. Empar Lurbea, Enrico Agabiti-Roseic, J. Kennedy Cruickshank et al. 2016 European Society of Hypertension guidelines for the management of high blood pressure in children and adolescents. Journal of Hypertension 2016; 34; DOI:10.1097/HJH.0000000000001039
4. Perth Children's Hospital "Adrenal insufficiency" guideline: <https://pch.health.wa.gov.au/For-health-professionals/Emergency-Department-Guidelines/Adrenal-insufficiency>
5. [Prater Kathleen Joan, Hubbard Joyce Ellis \(eds.\) Pediatric Arrhythmias and EKGs for the Health Care Provider.](#) Springer Publishing Company, 2017., 293 p.
6. [Prater Kathleen Joan, Hubbard Joyce Ellis \(eds.\) Pediatric Arrhythmias and EKGs for the Health Care Provider.](#) Springer Publishing Company, 2017. — 293 p.
7. Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, 7th Edition/Elsevier/2018/1032p.

Інформаційні ресурси

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>

2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. *British Medical Journal* Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайтунедіатричнихасоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-une psa.org/>
4. American Heart Association: <https://www.heart.org/>
5. European Society of Cardiology: <https://www.escardio.org/>
6. American College of Cardiology:
<https://www.acc.org/#sort=%40commonsortdate%20descending>

Тема 5. Діагностика та лікування мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19.

Поняття мультисистемного запального синдрому (MIS-C) асоційованого з COVID 19. Частота зустрічальності MIS-C, питання етіології та епідеміологічний зв'язок з інфекцією, спричиненою SARS-CoV2 та коронавірус з вивченням основних методів виявлення вірусів. Особливості клінічних проявів MIS-C асоційованого з COVID 19. Клініко-лабораторні та рентгенологічні методи вивчення змін при MIS-C. Питання діагностики з визначенням ознак настороженості та дослідження першої і другої лінії. Питання подібності та відмінності MIS-C і хвороби Кавасакі. Покази до госпіталізації в стаціонар та до лікування в амбулаторних умовах. Лікування MIS-C у дітей, асоційованого з COVID 19 та особливості застосування імуномодулюючої терапії.

Буде приділена увага строкам лікування з урахуванням різних клінічних ситуацій та інтенсивності лікування залежно від тяжкості перебігу MIS-C, надання невідкладної допомоги. Буде акцентовано увагу на оцінці ефективності та тривалості лікування хворих, випадках застосування імуномодулюючої терапії у дітей з тяжкими респіраторними симптомами, викликаними COVID-19. Буде зроблено акцент на особливості перебігу MIS-C асоційованого з COVID 19, з ураженням шлунково-кишкового тракту, нервової системи і серцевою дисфункцією (аритмією і дисфункцією шлуночків).

Знати:

1. Етіологічні збудники мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19;
2. Епідеміологічний зв'язок з інфекцією, спричиненою SARS-CoV-2 або передуючим захворюванням, що нагадує COVID-19.
3. Клінічні прояви та особливості протікання MIS-C асоційованого з COVID 19 у дітей з ураженням шлунково-кишкового тракту, дихальної, нервової і серцевої системи;
4. Диференційну діагностику MIS-C асоційованого з COVID 19 з хворобою Кавасакі, а також іншими станами, які супроводжуються синдромом;
5. Лабораторні методи дослідження, результати першого набору досліджень, що викликають занепокоєння та їхнє клінічне значення;
6. Основні методи дослідження, які підтверджують діагноз MIS-C асоційованого з COVID 19 у дітей: R0-графія ОГК, КТ, спіральна КТ, та інші. ;
7. Покази до госпіталізації в стаціонар та тактику ведення хворих на MIS-C асоційованого з COVID 19. Основні групи препаратів, які застосовуються при різних ступенях важкості, Принципи диференційного лікування. Показання до переводу хворих у відділення інтенсивної терапії.

Вміти:

1. Аналізувати отримані дані скарг, анамнезу та вміти визначити інше інфекційне

і неінфекційне захворювання (напр. злоякісне новоутворення), яке могло б бути причиною виникнення клінічних симптомів MIS-Асоційованого з COVID 19 та вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність MIS-Асоційованого з COVID 19 синдрому;

2. Самостійно проводити клінічне обстеження дітей з мультисистемним запальним синдромом.
3. Проводити ранню діагностику мультисистемного запального синдрому у дітей, асоційованого з COVID 19.
4. Скласти план обстеження та трактувати результати дослідження СРБ, показників концентрації натрійуретичного пептиду (BNP), тропоніну Т, прокальцитоніну, панель цитокінів ІЛ-6, ІЛ-10, ФНП-α і феритину, а також протромбіновий час, активований частковий тромбoplastиновий час (АЧТЧ), концентрація D-димеру, фібриногену і лактатдегідрогенази (ЛДГ), загальний аналіз сечі, визначення концентрації тригліцеридів, мікроскопію мазка крові, ЕКГ та ехокардіографію тощо.
5. Вміти сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз;
6. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну картину;
7. Розпізнавати присутні загрозливі для життя симптоми та володіти навичками надання невідкладної допомоги.
1. 8. Скласти план лікування залежно від ступеня важкості;
8. Визначати інтенсивність імунomodulatory терапії у пацієнтів із MIS-С асоційованого з COVID 19 з урахуванням важкості стану.
9. Оцінити прогноз, запропонувати план спостереження та реабілітації.
10. Визначити тактику дільничного лікаря поліклініки на різних етапах спостереження за хворим з MIS-С асоційованого з COVID 19.

Рекомендована література

Базова

1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
2. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
3. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Henderson L.A., Canna S.W., Friedman K.G. і співавт.: American College of Rheumatology Clinical Guidance for Multisystem Inflammatory Syndrome in Children Associated With SARS-CoV-2 and Hyperinflammation in Pediatric COVID-19: Version 1. Arthritis Rheumatol., 2020; 72 (11): 1791–1805
2. American College of Rheumatology Clinical Guidance for pediatric patients with multisystem inflammatory syndrome in children (MIS-C) associated with SARS-CoV-2 and hyperinflammation in COVID-19. Version 2. //Henderson L.A., Canna S.W., Friedman K.G. et al./- Arthritis Rheumatol., 2021; 7 (1): 1481–1489 <https://doi.org/10.1002/art.41616>.
3. Royal College of Paediatrics and Child Health: Guidance. Paediatric multisystem inflammatory syndrome temporally associated with COVID 19 **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.** [cyt. 19.11.2020]
4. Riphagen S., Gomez X., Gonzalez-Martinez C. і співавт.: Hyperinflammatory shock in children during COVID-19 pandemic. Lancet, 2020; 395 (10237): 1607–1608
5. Whittaker E., Bamford A., Kenny J. і співавт.: Clinical Characteristics of 58 Children with a Pediatric Inflammatory Multisystem Syndrome Temporally Associated With SARS-CoV-2. JAMA, 2020; 324 (3): 259–269
6. World Health Organization. Multisystem inflammatory syndrome in children and adolescents temporally related to COVID-19. <https://www.who.int/publications/i/item/multisystem-inflammatory-syndrome-in-children-and-adolescents-with-covid-19> [cyt. 20.11.2020]

7. Centers for Disease Control and Prevention: Information for Healthcare Providers about Multisystem Inflammatory Syndrome in Children (MIS-C). <https://www.cdc.gov/mis-c/hcp/> [cyt. 20.11.2020]
8. Godfred-Cato S., Bryant B., Leung J. і співавт.: COVID-19 – Associated Multisystem Inflammatory Syndrome in Children – United States, March–July 2020. MMWR Morb. Mortal Wkly Rep., 2020; 69: 1074–1080.
9. Okarska-Napierała M., Ludwikowska K.M., Szenborn L. і співавт.; MOIS CoR Study Group: Pediatric Inflammatory Multisystem Syndrome (PIMS) Did Occur in Poland during Months with Low COVID-19 Prevalence, Preliminary Results of a Nationwide Register. J. Clin. Med., 2020; 9: 9.
9. Harwood R., Allin B., Jones C.E. і співавт.; PIMS-TS National Consensus Management Study Group: A national consensus management pathway for paediatric inflammatory multisystem syndrome temporally associated with COVID-19 (PIMS-TS): results of a national Delphi process. Lancet Child Adolesc. Health, 2020: S2352-4642(20)30304–7

Тема 6. Ведення хворих дітей з патологією травної системи.

Висока захворюваність з боку травної системи визначає актуальність вивчення патології цієї системи. Буде зосереджена увага до диференційної діагностики синдрому абдомінального болю та диспепсичного синдрому, функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Особлива увага приділена здійсненню диференційної діагностики синдрому зригувань та синдрому циклічного блювання, функціональним гастроінтестинальним розладам у дітей раннього віку. Питання диференційної діагностики гепатолієнального та синдрому портальної гіпертензії. Також, пріоритетними будуть питання захворювань гепатобіліарної системи у дітей, невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності. Питання диференційної діагностики синдрому мальабсорбції, захворювань підшлункової залози у дітей. Увага до диференційної діагностики синдрому хронічного закрепу, функціональних та органічних захворювань кишечника у дітей.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
2. Класифікацію, клініку функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
3. Клінічні ознаки та класифікацію гострої печінкової недостатності.
4. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
5. Диференційну діагностику функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
6. Ускладнення, які виникають у дітей з органічними захворюваннями стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
7. Принципи невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності.
8. Принципи дієтотерапії, лікування функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
9. Реабілітацію та прогноз при функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.

Вміти:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку функціональних та

органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.

2. Класифікувати та аналізувати типову, нетипову та ускладнену клінічну картину функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
3. Пояснювати схему діагностичного пошуку у дітей з функціональними та органічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту.
4. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Трактувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз у дітей з функціональними та органічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту.
6. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
7. Проводити диференційну діагностику при типовому, нетиповому та ускладненому перебігу функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
8. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання, наявності супутніх захворювань.
9. Ставити та обґрунтовувати діагноз і надавати екстрену допомогу при гострій печінковій недостатності.
10. Демонструвати володіння принципами дієтотерапії, лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
11. Здійснювати оцінку прогнозу при функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунку, дванадцятипалої кишки, кишечника, гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.
12. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. - 256 с. (затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.).
2. Dhawan A., Guandalini S., Dranski D. et al. Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition: A Comprehensive Guide to Practice; 2016.
3. Douglas A. Drossman Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features, and Rome IV Gastroenterology 2016;150:1262–1279 DOI: <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2016.02.032>.

4. Guandalini, S. Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition. A Comprehensive Guide to Practice/ Guandalini, S., Dhawan, A., Branski, D. – 2016.
5. Nicola L. Jones et al. Joint ESPGHAN/NASPGHAN Guidelines for the Management of Helicobacter pylori in Children and Adolescents, 2016, JPGN Volume 64, Number 6, June 2017.
6. Rachel Rosen et al. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (NASPGHAN) and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (ESPGHAN) J Pediatr Gastroenterol Nutr. 2018 Mar; 66(3): 516–554. doi: 10.1097/MPG.0000000000001889.
7. Williams, A.CdeC, Craig K.D. Updating the Definition of Pain // Pain.- 2016.- №157.- P. 2420-2423.
8. Sanwo O., Lazner M., Perera L. Paediatric Clinical Practice Guideline, Chronic or functional abdominal pain Paediatric Gastroenterology Team 2018.

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition (ESPGHAN): <https://www.espghan.org/>

Тема 7. Ведення хворих дітей з патологією сечової системи.

Особливості анатомії, фізіології нирок та органів сечовидільної системи у дітей. Основні синдроми в нефрології (гематурії, протеїнурії, лейкоцитурії, артеріальної гіпертензії, набряковий). Інфекції сечової системи у дітей. Вроджені вади розвитку сечовидільної системи у дітей (САКУТ-синдром). Первинні і вторинні гломерулонефрити, спадкові нефрити. Особливості клініки, діагностики, лікування нефротичного синдрому (хвороба мінімальних змін) у дітей. Питання гострого ураження нирок (ГУН) у дітей. Хронічна хвороба нирок у дітей (ХХН): визначення, класифікація, діагностичні критерії, принципи лікування.

Знати:

1. Особливості анатомії, фізіології нирок та органів сечовидільної системи у дітей.
2. Визначення основних синдромів в нефрології, поняття інфекцій сечової системи, вроджених аномалій розвитку сечовидільної системи.

3. Особливості об'єктивного обстеження дітей із захворюванням органів сечовидільної системи (інфекцією сечової системи, вродженими вадами розвитку, гломерулонефритами, ХХН).
4. Диференційну діагностику гломерулонефритів, спадкового нефриту у дітей.
5. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку гломерулонефритів, тубулоінтерстиційного нефриту, ГУН, ХХН у дітей.
6. Сучасну класифікацію ХХН у дітей.
7. Особливості клінічного перебігу лімфоми Ходжкіна та неходжкінських лімфом у дітей.
8. Алгоритм обстеження та сучасні методи діагностики ГУН та ХХН у дітей.
9. Сучасні стандарти лікування та рекомендації щодо ведення пацієнта із інфекційно-запальними захворюваннями сечовидільної системи.
10. Рекомендації, засновані на доказах, щодо лікування гострого гломерулонефриту, гормонрезистентного та швидкопрогресуючого гломерулонефриту у дітей.
11. Особливості ведення пацієнта із ГУН на додіалізованому етапі.
12. Лікування та методи профілактики, спрямовані на сповільнення прогресування ХХН, особливості нирково-замісної терапії в дитячому віці.
13. Ускладнення ГУН та ХХН у дітей, профілактика їх прогресування.
14. Особливості амбулаторного спостереження та прогноз у дітей із захворюваннями сечовидільної системи

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність захворювань сечовидільної системи.
2. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
3. Здійснювати оцінку даних отриманих при обстеженні та виявляти сечовий синдром у дітей.
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку
5. Тракувати та аналізувати зміни даних інструментальних та лабораторних методів дослідження.
6. Провести диференціальну діагностику із захворюваннями, що супроводжуються змінами в аналізах сечі, набряковим синдромом, гіпертензією.
7. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання, наявності супутніх захворювань.
8. Демонструвати володіння принципами сучасного лікування дітей із різними захворюваннями сечовидільної системи.
9. Визначити індивідуальну модель перебігу гломерулонефриту в даного пацієнта.
10. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати модель подальшого його ведення.
11. Застосовувати деонтологічні навички спілкування з дитиною та/або її батьками/опікунами.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.

Допоміжна

3. Клінічні рекомендації EAU (European Urology Association, 2015 Guidelines on Urological Infections, Updates 2019) <http://uroweb.org/guideline/paediatric->

[urology/](#)

4. Empar Lurbea, Enrico Agabiti-Roseic, J. Kennedy Cruickshank et al. 2016 European Society of Hypertension guidelines for the management of high blood pressure in children and adolescents. Journal of Hypertension 2016; 34; DOI:10.1097/HJH.0000000000001039
5. KDIGO Clinical Practice Guideline Update for the Diagnosis, Evaluation, Prevention, and Treatment of Chronic Kidney Disease–Mineral and Bone Disorder (CKD-MBD). Kidney Inter. Suppl. 7, 2017., 1., p. 1-60.
6. Lesley Rees, Paul A. Brogan, Detlef Bockenhauer Paediatric nephrology (Oxford Specialist Handbooks in Paediatrics) 2nd edition. Oxford University Press, 2017.

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. European Renal Association - European Dialysis and Transplant Association: <https://www.era-edta.org/en/>
6. International Society of Nephrology: <https://www.theisn.org/>
7. American Society of Nephrology: <https://www.asn-online.org/>

Тема 8. Сучасні погляди щодо ведення дітей з патологією крові

Сучасна класифікація анемії у дітей. Поняття нормоцитарних, мікроцитарних та макроцитарних анемії. Диференційна діагностика анемії, клінічні та лабораторні особливості їх перебігу. Анемія хронічного захворювання, роль гепсидину в регуляції рівня заліза в організмі. Сучасне лікування різних типів анемії. Лейкози у дітей, клінічні особливості найбільш поширених форм в дитячому віці. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому. Сучасна лабораторна діагностика лейкозів у дітей. Підходи до лікування лейкозів у дітей. Геморагічні захворювання у дітей: тромбоцитопатії, хвороба Віллебранда, тромбоцитопенічна пурпура, спадкові коагулопатії. Поняття про систему гемостазу, первинний та вторинний гемостаз. Диференційна діагностика геморагічного синдрому. Лабораторна та інструментальна діагностика геморагічних захворювань, підходи до лікування. Медичний супровід за дітьми з патологією крові: харчування, фізична активність, питання вакцинації.

Знати:

1. Механізми регуляції еритропоезу
2. Розподіл заліза в організмі дитини, транспортні форми заліза, депо заліза, фізіологічні втрати та особливості обміну заліза у дітей і різні вікові періоди
3. Сучасну класифікацію анемій у дітей
4. Поняття нормоцитарних, мікроцитарних та макроцитарних анемій та роль еритроцитарних індексів в диференційній діагностиці анемій
5. Механізми формування анемії хронічного захворювання та ролі гепсидину при даному стані
6. Основні показники гематологічного аналізу крові, зміни показників фондів заліза при різних типах анемій
7. Клінічно-параклінічні алгоритми диференційної діагностики різних типів анемій в дитячому віці
8. Сучасні підходи до лікування анемій
9. Поняття лімфопроліферативного синдрому у дітей та диференційну діагностику
10. Сучасну класифікацію лейкозів у дітей та найбільш поширені форми в педіатрії
11. Лабораторну діагностику лейкозів у дітей: аналіз мієлограми, цитоморфологічна, цитохімічна, імуногістохімічна та цитогенетична оцінка бластів в біопсійному матеріалі кісткового мозку
12. Сучасні підходи до лікування лейкозів у дітей
13. Ланки гемостазу та методи його лабораторної оцінки
14. Диференційна діагностика геморагічних захворювань у дітей (тромбоцитопатії, хвороба Віллебрандта, тромбоцитопенічна пурпура, спадкові коагулопатії)
15. Підходи до лікування геморагічних захворювань у дітей
16. Особливості медичного спостереження за дітьми з патологією крові: рекомендації щодо раціонального вигодовування та харчування для профілактики залізодефіцитних станів, покази та протипокази до вакцинації, питання фізичної активності та заняття спортом

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу які можуть вказувати на патологію крові у дітей.
2. Виявляти клінічні ознаки анемічного, лімфопроліферативного, геморагічного синдромів, ураження кісткової системи при об'єктивному обстеженні пацієнтів (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
3. Проводити диференційну діагностику анемічного, лімфопроліферативного, геморагічного синдромів.
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
5. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
6. Скласти план обстеження дитини з підозрою на патологію крові
7. Інтерпретувати показники гематологічного аналізу крові, еритроцитарні індекси, показники фондів заліза
8. Скласти схему лікування залізодефіцитної анемії, розраховувати дози орального та парентерального заліза, розписувати режими введення препаратів та тривалість курсів, вміти проводити контроль ефективності лікування
9. Інтерпретувати результати біопсії кісткового мозку
10. Демонструвати володіння принципами лікування лейкозів у дітей, володіти принципами оцінки токсичності цитостатичної терапії
11. Інтерпретувати лабораторні показники гемостазу
12. Скласти схему лікування геморагічних захворювань у дітей, визначати покази до призначення глюкокортикоїдів та внутрішньовенного імуноглобуліну при тромбоцитопенічній пурпурі, покази до спленектомії
13. Проводити первинну та вторинну профілактику при гемофілії, розрахунок доз факторів згортання для профілактичного лікування та виникнення гострих станів (кровотеча з ясен, гемартроз, шлунково-кишкова кровотеча, крововилив в головний мозок).
14. Надавати рекомендації щодо раціонального вигодовування та харчування для

профілактики залізодефіцитних станів, визначати покази та протипокази до вакцинації, знати про можливості та допуск дітей до різних видів фізичної активності та заняття спортом при патології крові.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
4. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей (5-е видання) / Дудник В.М., Мантак Г.І., Андрікевич І.І. (2018). — Вінниця. – 387 с. Затвердження: Центральний методком з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації (протокол №2 від 26.10.2011 р.), засідання науково-методичної Комісії з медицини Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол №8 від 31.05.2011 р.).

Допоміжна

1. Benign Hematologic Disorders in Children. Edited by Michel U. Callaghan. Volume 65, Issue 3, P. 407—622. 2018.
2. British Committee for Standards in Haematology. (2016b) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part I: principles and laboratory aspects. *British Journal of Haematology*,
3. British Committee for Standards in Haematology. (2016c) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part II: indications for transfusion. *British Journal of Haematology*,
4. B.S. Joly, P. Coppo, A. Veyradier. Thrombotic thrombocytopenic purpura, *Blood*, 129 (21), 2017, 2836—2845.
5. Colombatti, R., Sainati, L., & Trevisanuto, D. Anemia and transfusion in the neonate. *Seminars in Fetal and Neonatal Medicine*, 21(1), 2018, p 2—9. doi:10.1016/j.siny.2015.12.001
6. [Hoffman](#) R. Hematology. Basic Principles and Practice, 7th edition, 2018

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>

7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайтунедіатричнихасоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: <http://aspho.org/>

Тема 9. Сучасні погляди щодо ведення дітей з лейкозами.

Визначення поняття лімфопроліферативного синдрому у дітей. Поняття лейкозу. Сучасна класифікація лейкозів у дітей. Особливості перебігу гострого лімфобластного та мієлобластного лейкозів у дітей. Клінічні прояви лейкозів у дітей: синдромальний підхід. Диференційна діагностика лейкозів у дітей. Діагностичний алгоритм підтвердження діагнозу лейкозу в клінічній практиці. Сучасні стандарти надання медичної допомоги дітям зі злоякісними гематологічними захворюваннями. Тактика спостереження та прогноз у пацієнтів з різними варіантами лейкозів.

Знати:

1. Визначення поняття лімфопроліферативного синдрому у дітей.
2. Визначення поняття лейкозу у дітей.
3. Особливості об'єктивного обстеження дітей із лімфопроліферативним синдромом.
4. Клінічні синдроми, асоційовані з розвитком лейкозу у дітей.
5. Методику скринінгового огляду пацієнта з підозрою на лейкоз.
6. Диференційну діагностику лімфопроліферативного синдрому у дітей.
7. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку лейкозів у дітей.
8. Сучасну класифікацію лейкозів у дітей.
9. Особливості клінічного перебігу гострого лімфобластного лейкозу у дітей.
10. Особливості клінічного перебігу гострого мієлобластного лейкозу у дітей.
11. Алгоритм обстеження дитини з підозрою на лейкоз.
12. Сучасні методи фінальної верифікації діагнозу гострого лейкозу у дітей.
13. Додаткові лабораторно-інструментальні дослідження, що використовуються з метою диференційної діагностики.
14. Стандарт проведення терапії гострого лімфобластного та мієлобластного лейкозів у дітей.
15. Ускладнення перебігу лейкозу у дітей.
16. Найчастіші небажані ефекти медикаментозної терапії лейкозів.
17. Покази до проведення трансплантації кісткового мозку у дітей з лейкозом.
18. Особливості динамічного амбулаторного спостереження та прогноз у пацієнтів з лейкозом.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про розвиток лейкозу у дитини.
2. Тракувати та аналізувати об'єктивного обстеження пацієнта з підозрою на злоякісне гематологічне захворювання.
3. Здійснювати оцінку даних, отриманих при обстеженні та виявляти лімфопроліферативний синдром
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку
5. Інтерпретувати зміни результатів інструментальних та лабораторних методів дослідження.
6. Провести диференціальну діагностику із захворюваннями, що супроводжуються

- лімфопроліферативним синдромом.
7. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання, наявності супутніх захворювань.
 8. Демонструвати володіння принципами сучасного лікування дітей із різними видами лейкозів.
 9. Оцінити прогноз для пацієнта та запропонувати модель подальшого його спостереження.
 10. Застосовувати деонтологічні навички спілкування з дитиною та/або її батьками/опікунами.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей (5-е видання) / Дудник В.М., Мантак Г.І., Андрікевич І.І. (2018). — Вінниця. – 387 с. Затвердження: Центральний методком з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації (протокол №2 від 26.10.2011 р.), засідання науково-методичної Комісії з медицини Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол №8 від 31.05.2011 р.)

Допоміжна

1. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed. 2018.
2. Benign Hematologic Disorders in Children. Edited by Michel U. Callaghan. Volume 65, Issue 3, P. 407—622. 2018.

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>

4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. [The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: http://aspho.org/](http://aspho.org/)

Тема 10. Сучасні погляди щодо ведення дітей з лімфомами

Визначення поняття «лімфаденопатія». Поняття лімфопроліферативного синдрому у дітей. Сучасна класифікація лімфаденопатій. Особливості клінічного перебігу лімфаденопатій різної етіології. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей. Особливості клінічного перебігу та алгоритм обстеження лімфоми Ходжкіна та неходжкінських лімфом у дітей. Диференційна діагностика між різними видами лімфом у дітей. Сучасні стандарти лікування дітей із лімфомою Ходжкіна та неходжкінськими лімфомами. Методи спостереження та прогноз у дітей із різними видами лімфом.

Знати:

1. Визначення поняття лімфаденопатії та лімфопроліферативного синдрому.
2. Особливості об'єктивного обстеження дітей із лімфаденопатією та лімфопроліферативним синдромом.
3. Диференційну діагностику лімфопроліферативного синдрому у дітей.
4. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку лімфом у дітей.
5. Сучасну класифікацію лімфом у дітей.
6. Особливості клінічного перебігу лімфоми Ходжкіна та неходжкінських лімфом у дітей.
7. Алгоритм обстеження та сучасні методи діагностики лімфоми Ходжкіна та неходжкінських лімфом у дітей.
8. Сучасні стандарти лікування та рекомендації щодо ведення пацієнта із лімфомою Ходжкіна та неходжкінськими лімфомами.
9. Ускладнення лімфом у дітей та методи їх профілактики.
10. Особливості амбулаторного спостереження та прогноз у дітей із лімфомами

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність лімфоми.
2. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
3. Здійснювати оцінку даних отриманих при обстеженні та виявляти лімфаденопатію та лімфопроліферативний синдром
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку
5. Тракувати та аналізувати зміни даних інструментальних та лабораторних методів дослідження.
6. Провести диференціальну діагностику із захворюваннями, що супроводжуються лімфопроліферативним синдромом, а також різними видами лімфом
7. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання, наявності супутніх захворювань.
8. Демонструвати володіння принципами сучасного лікування дітей із різними видами лімфом.
9. Визначити індивідуальну модель перебігу лімфоми в даного пацієнта.
10. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати модель подальшого його ведення.
11. Застосовувати деонтологічні навички спілкування з дитиною та/або її батьками/опікунами.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с.

Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).

2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей (5-е видання) / Дудник В.М., Мантак Г.І., Андрікевич І.І. (2018). — Вінниця. – 387 с. Затвердження: Центральний методком з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації (протокол №2 від 26.10.2011 р.), засідання науково-методичної Комісії з медицини Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол №8 від 31.05.2011 р.).

Допоміжна

1. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed. 2018.
2. Benign Hematologic Disorders in Children. Edited by Michel U. Callaghan. Volume 65, Issue 3, P. 407—622. 2018.

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: <http://aspho.org/>

Тема 11. Надання невідкладної допомоги при захворюваннях органів дихання.

Питання клінічного перебігу гострої дихальної недостатності при різних захворюваннях органів дихання та синдрому бронхіальної обструкції. Питання диференційної діагностики захворювань респіраторної системи, що потребують невідкладної допомоги. Покази до госпіталізації в стаціонар та до лікування в амбулаторних умовах, питання вибору лікування у різних клінічних ситуаціях. Надання невідкладної допомоги при гострій дихальній недостатності у дітей (пневмонія, бронхіоліт, астма, сторонні тіла дихальних шляхів, епіглотит, круп). Надання невідкладної допомоги при синдромі бронхіальної обструкції та важкому загостренні бронхіальної астми (візінг, бронхіоліт, бронхіальна астма, сторонні тіла дихальних шляхів). Особливості надання невідкладної допомоги як на амбулаторному, так і на стаціонарному етапах.

Знати:

1. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку найбільш поширених захворювань, що супроводжуються гострою дихальною недостатністю (пневмонія, бронхіоліт, астма, сторонні тіла дихальних шляхів, епіглотит, круп).
2. Етіологічні та патогенетичні фактори розвитку захворювань, що супроводжуються синдромом бронхіальної обструкції (візінг, бронхіоліт, бронхіальна астма, сторонні тіла дихальних шляхів).
3. Диференційну діагностику найбільш поширених захворювань респіраторної системи, що супроводжуються гострою дихальною недостатністю (пневмонія, бронхіоліт, астма, сторонні тіла дихальних шляхів, епіглотит, круп).
4. Диференційну діагностику найбільш поширених захворювань респіраторної системи, що супроводжуються бронхіальною обструкцією (візінг, бронхіоліт, бронхіальна астма, сторонні тіла дихальних шляхів).
5. Алгоритм комплексної, первинної та вторинної оцінки стану пацієнта
6. Покази до госпіталізації пацієнта в стаціонар при гострій дихальній недостатності та синдромі бронхіальної обструкції.
7. Необхідні діагностичні заходи при гострих порушеннях з боку респіраторної системи
8. Ключові моменти моніторингу стану пацієнта
9. Основні методики застосування інгаляційних доставочних пристроїв (спейсер, аерочамбер, небулайзер) для невідкладної допомоги.
10. Принципи надання невідклатної допомоги при гострій дихальній недостатності (пневмонія, бронхіоліт, астма, сторонні тіла дихальних шляхів, епіглотит, круп) на амбулаторному та стаціонарному етапах
11. Принципи надання невідклатної допомоги при синдромі бронхіальної обструкції та важкому загостренні бронхіальної астми на амбулаторному та стаціонарному етапах (візінг, бронхіоліт, бронхіальна астма, сторонні тіла дихальних шляхів)

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Виокремити з них можливі причиннозначущі чинники розвитку гострої дихальної недостатності чи/та синдрому бронхіальної обструкції.
2. Виявляти ознаки гострої дихальної недостатності при об'єктивному обстеженні (огляд, перкусія, аускультация).
3. Виявляти синдром бронхіальної обструкції при об'єктивному обстеженні (огляд, перкусія, аускультация).
4. Проводити диференційну діагностику між захворюваннями, що можуть викликати гостру дихальну недостатність (пневмонія, бронхіоліт, сторонні тіла дихальних шляхів, епіглотит, круп).
5. Проводити диференційну діагностику між захворюваннями, що можуть викликати синдром бронхіальної обструкції (візінг, бронхіоліт, бронхіальна астма, сторонні тіла дихальних шляхів).
6. Тракувати та аналізувати значення змін даних інструментальних та лабораторних методів дослідження при різноманітних станах та причинах розвитку гострої

- дихальної недостатності.
7. Тракувати та аналізувати значення змін даних інструментальних та лабораторних методів дослідження при синдромі бронхіальної обструкції
 8. Демонструвати володіння принципами надання невідкладної допомоги при гострій дихальній недостатності.
 9. Демонструвати володіння принципами надання невідкладної допомоги при синдромі бронхіальної обструкції, нападі бронхіальної астми.
 10. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів.
 11. Застосовувати деонтологічні навички спілкування з дитиною та/або її батьками/опікунами.
 12. Визначити тактику сімейного лікаря щодо попередження розвитку подібних станів у майбутньому.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS

Допоміжна

1. Acute Exacerbations of Pulmonary Diseases. Pierre-Régis Burgel, Marco Contoli, José Luis López-Campos., ERS Monograph, 2017, p. 224
2. Christian B. Laursen, Najib M. Rahman, Giovanni Volpicelli. Thoracic Ultrasound. ERS Monograph, 2018, p. 268
3. Infants and Children: Acute Management of Community Acquired Pneumonia. Guideline of Secretary, NSW Health, 2018.
4. Shawn L. Ralston et al. Clinical Practice Guideline: The Diagnosis, Management, and Prevention of Bronchiolitis/ The American Academy of Pediatrics, 2018
5. Pulmonary Emergencies/ Leo Heunks, Alexandre Demoule, Wolfram Windisch/ 2016/ ERS Monograph/p.229

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>

3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
6. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>
7. The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>

Тема 12. Надання невідкладної допомоги при серцево-судинній патології у дітей.

Поширеність, патогенез розвитку гострої серцевої недостатності, синдрому недостатності кровообігу у дітей. Основні причини розвитку та фактори ризику. Клінічні прояви серцево-судинної недостатності у дітей з вродженими вадами розвитку серця, кардіоміопатіями, аномаліями розвитку хордально-клапанного апарату у дітей. Діагностичні критерії гострої та хронічної серцево-судинної недостатності у дітей. Обсяг обстежень та принципи надання невідкладної допомоги при серцево-судинній недостатності у дітей.

Знати:

1. Анатомо-фізіологічні та вікові особливості серцево-судинної системи
2. Методи оцінки функціонального стану серцево-судинної системи у дітей.
3. Клінічні варіанти серцево-судинної недостатності
4. Сучасну класифікацію гострої та хронічної серцево-судинної недостатності у дітей.
5. Диференційну діагностику проявів серцево-судинної недостатності
6. Основні інструментальні та лабораторні методи дослідження, які доводять наявність серцево-судинної недостатності, діагностичні можливості та покази до проведення .
7. Патогенез гострої та хронічної серцево-судинної недостатності.
8. Клініко-діагностичні критерії гострої та хронічної серцевої недостатності.
9. Зміни зі сторони інших органів і систем при серцево-судинній недостатності.
10. Алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій серцево-судинній недостатності у дітей.
11. Тактику ведення хворих з серцево-судинною недостатністю у дітей в залежності від причини. Принципи диференційного лікування.
12. Принципи лікування пацієнтів з ознаками серцево-судинної недостатності.
13. Принципи спостереження за дітьми із серцево-судинною недостатністю

Вміти:

1. Планувати обстеження хворої дитини з ознаками гострої та хронічної серцево-судинної недостатності.
2. Визначати тактику ведення хворого з ознаками гострої та хронічної серцево-судинної недостатності.
3. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність захворювання серцево-судинної системи, сполучної тканини та /або проявів вроджених вад розвитку у дітей.
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
5. Оцінювати фізичний, нервово-психічний розвиток дітей різного віку та виявляти різноманітні порушення.
6. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
7. Діагностувати гостру та хронічну серцево-судинну недостатність.
8. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
9. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну симптоматику.
10. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів.
11. Оцінити функціональні проби серцево-судинної адаптації до фізичного навантаження.

12. Виставити попередній діагноз на підставі клінічного обстеження пацієнта та аналізу анамнестичних даних.
13. Скласти план обстеження хворої дитини.
14. Проводити клініко-лабораторне обстеження хворих з метою верифікації основного захворювання.
15. Аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження.
16. Обґрунтувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання та проявів серцево-судинної недостатності.
17. Надати рекомендації щодо первинної та вторинної профілактики основного захворювання, що спричинило розвиток серцево-судинної недостатності.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркденте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.

Допоміжна

1. Allen Hugh D. et al. Moss & Adams Heart Disease in Infants, Children and Adolescents 9th. ed. — Wolters Kluwer, 2016. — 3438 p.
2. Anthony J. et al. (Eds.) Heart Failure in the Child and Young Adult: From Bench to Bedside. Academic Press, 2018. — 789 p.
3. Empar Lurbea, Enrico Agabiti-Roseic, J. Kennedy Cruickshank et al. 2016 European Society of Hypertension guidelines for the management of high blood pressure in children and adolescents. Journal of Hypertension 2016; 34; DOI:10.1097/HJH.0000000000001039

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and

Associations: <http://www.epa-une-psa.org/>

4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
6. The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>
7. The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>

Тема 13. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей

Поширеність, патогенез розвитку гострої печінкової недостатності у дітей. Основні причини розвитку та фактори ризику гострої печінкової недостатності. Клінічні прояви гострої печінкової недостатності у дітей згідно до стадій розвитку захворювання. Діагностичні критерії гострої печінкової недостатності у дітей. Обсяг обстежень та принципи надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей. Характеристика кінцевого очікуваного результату лікування гострої печінкової недостатності у дітей

Знати:

1. Будову та анатомо-функціональні особливості печінки та жовчовивідних шляхів.
2. Основні функції печінки та жовчі.
3. Рівень та обмін жовчних пігментів в нормі.
4. Види порушень жовчних пігментів при різних видах жовтяниць.
5. Визначення поняття гострої печінкової недостатності.
6. Групи етіологічних факторів гострої печінкової недостатності.
7. Патогенез гострої печінкової недостатності.
8. Сучасну класифікацію гострої печінкової недостатності.
9. Стадії гострої печінкової недостатності.
10. Клініко-діагностичні критерії гострої печінкової недостатності.
11. Клінічну картину гострої печінкової недостатності у дітей в залежності від стадії.
12. Зміни зі сторони інших органів і систем при гострій печінковій недостатності.
13. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження, діагностичні можливості та покази до проведення.
14. Алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей.
15. Тактику ведення хворих з гострою печінковою недостатністю у дітей в залежності від причини. Принципи диференційного лікування.
16. Типи немедикаментозного лікування гострої печінкової недостатності, покази та протипокази.
17. Принципи спостереження за дітьми, що перенесли гостру печінкову недостатність.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність гострої печінкової недостатності.
2. Пояснити патогенез розвитку гострої печінкової недостатності в залежності від етіологічного чинника.
3. Пояснити схему діагностичного пошуку.
4. Володіти навичками діагностики захворювань травного тракту, застосовуючи сучасні специфічні та найбільш інформативні методи.
5. Вміти виявляти ознаки гострої печінкової недостатності при об'єктивному дослідженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
6. Класифікувати гостру печінкову недостатність, розпізнавати стадію розвитку хвороби.
7. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
8. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну картину.
9. Надавати невідкладну допомогу при гострій печінковій недостатності у дітей.
10. Тракувати та аналізувати значення змін даних інструментальних та лабораторних

методів дослідження в залежності від етіологічного чинника та стадії гострої печінкової недостатності (печінкові проби, аналіз крові на білок та білкові фракції, копрограма, коагулограма, УЗД органів черевної порожнини, КТ, біопсія печінки, тощо).

11. Ставити діагноз гострої печінкової недостатності у дітей.
12. Скласти лікувальний алгоритм в залежності від стадії гострої печінкової недостатності та її проявів.
13. Призначати сучасне лікування ґрунтуючись на даних доказової медицини.
14. Визначити тактику лікаря щодо попередження випадків у дітей.
15. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів у конкретного хворого.
16. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS

Допоміжна

1. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
2. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)
3. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed. 2018.
4. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.- № 533.- P. 107.
5. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
6. Dhawan A., Guandalini S., Dranski D. et al. Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition: A Comprehensive Guide to Practice; 2016
7. Douglas A. Drossman Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features, and Rome IV Gastroenterology 2016;150:1262–1279 DOI: <https://doi.org/10.1053/j.gastro.2016.02.032>
8. European Association for the Study of the Liver (EASL), European Association for the Study of Diabetes (EASD), European Association for the Study of Obesity (EASO). EASL-EASD-EASO clinical practice guidelines for the management of non-alcoholic fatty liver disease. J Hepatol. 2016; 64:1388–402.
9. ESPGHAN Guidelines on Gastrointestinal and Nutritional Complications, JPGN Volume 65, Number 2, August 2017
10. Floch, Martin H. Netter's Gastroenterology. 3rd Ed. 2018. 452 p.
11. Guandalini, S. Textbook of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition. A Comprehensive Guide to Practice/ Guandalini, S., Dhawan, A., Branski, D. – 2016
12. Magge SN, Goodman E, Armstrong SC, Committee on Nutrition Section on Endocrinology Section on Obesity. The metabolic syndrome in children and adolescents: shifting the focus to cardiometabolic risk factor clustering. Pediatrics. 2017, 140:e20171603. doi: 10.1542/peds.2017-1603

13. Rachel Rosen et al. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (NASPGHAN) and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (ESPGHAN) J Pediatr Gastroenterol Nutr. 2018 Mar; 66(3): 516–554. doi: 10.1097/MPG.0000000000001889
14. Sanwo O., Lazner M., Perera L. Paediatric Clinical Practice Guideline, Chronic or functional abdominal pain Paediatric Gastroenterology Team 2018

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. [The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: http://aspho.org/](http://aspho.org/)

Тема 14. Надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей

Поширеність, патогенез розвитку гострої ниркової недостатності у дітей. Основні причини розвитку та фактори ризику гострої ниркової недостатності. Клінічні прояви гострої ниркової недостатності у дітей. Діагностичні критерії гострої ниркової недостатності у дітей. Типи гострої ниркової недостатності та основні їх причини. RIFLE та AKIN діагностичні критерії гострої ниркової недостатності. Фактори ризику хронічної ниркової недостатності. Сучасні підходи до лікування хворих з гострим ушкодженням нирок при преренальних причинах, гломерулярних хворобах нирок. Лікувальні алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей. Питання спостереження за дітьми, що перенесли гостру ниркову недостатність.

Знати:

1. Будову та анатомо-функціональні особливості нирок та сечової системи у дітей.
2. Будову нефрона, кровопостачання і механізм утворення клубочка капілярів.
3. Функції нирок та механізм утворення сечі.
4. Визначення поняття гострої ниркової недостатності.
5. Групи етіологічних факторів (преренальні, ренальні, постренальні) гострої ниркової

недостатності.

6. Патогенез гострої ниркової недостатності.
7. Сучасну класифікацію гострої ниркової недостатності.
8. Стадії гострої ниркової недостатності.
9. Клініко-діагностичні критерії гострої ниркової недостатності.
10. Клінічну картину гострої ниркової недостатності у дітей в залежності від стадії.
11. Зміни зі сторони серцево-судинної, травної, дихальної систем при гострій нирковій недостатності.
12. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження, діагностичні можливості та покази до проведення.
13. Алгоритми надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей.
14. Тактику ведення хворих з гострою нирковою недостатністю у дітей в залежності від причини. Принципи диференційного лікування.
15. Відповідне сучасне лікування та оцінку його ефективність.
16. Принципи корекції водно-електролітного та кислотно-лужного балансу.
17. Типи немедикаментозного лікування гострої ниркової недостатності, покази та протипокази.
18. Принципи спостереження за дітьми, що перенесли гостру ниркову недостатність.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність гострої ниркової недостатності.
2. Пояснити патогенез розвитку гострої ниркової недостатності в залежності від етіологічного чинника.
3. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
4. Вміти виявляти ознаки гострої ниркової недостатності при об'єктивному дослідженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Класифікувати гостру ниркову недостатність, розпізнавати стадію розвитку хвороби.
6. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
7. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну картину.
8. Надавати невідкладну допомогу при гострій нирковій недостатності у дітей.
9. Тракувати та аналізувати значення змін даних інструментальних та лабораторних методів дослідження в залежності від етіологічного чинника та стадії гострої ниркової недостатності (ниркові проби (креатинін, сечовина, рест-азот, сечова кислота), рівень клубочкової фільтрації, загальний аналіз сечі, аналіз за Зимницьким, УЗД нирок, радіоізотопна ренографія, КТ нирок, тощо).
10. Ставити діагноз гострої ниркової недостатності у дітей.
11. Скласти лікувальний алгоритм в залежності від стадії гострої ниркової недостатності та її проявів.
12. Призначати сучасне лікування ґрунтуючись на даних доказової медицини.
13. Визначити тактику лікаря щодо попередження випадків у дітей.
14. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів.
15. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).

2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS

Допоміжна

1. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
2. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)
3. Клінічні рекомендації EAU (European Urology Association, 2015 Guidelines on Urological Infections, Updates 2019) <http://uroweb.org/guideline/paediatric-urology/>
4. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagy. — 7th ed. 2018.
5. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.- № 533.- P. 107.
6. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
7. KDIGO Clinical Practice Guideline Update for the Diagnosis, Evaluation, Prevention, and Treatment of Chronic Kidney Disease–Mineral and Bone Disorder (CKD-MBD). Kidney Inter. Suppl. 7, 2017., 1., p. 1-60.
8. Lesley Rees, Paul A.Brogan,Detlef Bockenhauer Paediatric nephrology (Oxford Specialist Handbooks in Paediatrics) 2nd edition. Oxford University Press, 2017.

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR):<https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. [The American Society of Pediatric Hematology/Oncology:http://aspho.org/](http://aspho.org/)

Тема 15. Надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці, лихоманці та судом у дітей.

Питання анафілактичного шоку у дітей. Причини розвитку анафілактичного шоку у дітей. Клінічні прояви анафілактичного шоку у дітей. Принципи надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці у дітей на різних етапах надання медичної допомоги. Причини розвитку та патогенетичні ланки розвитку лихоманки у дітей. Клінічні прояви лихоманки у дітей. Надання невідкладної допомоги при лихоманці у дітей на різних етапах надання медичної допомоги. Причини розвитку та патогенетичні основи розвитку судомного синдрому у дітей. Надання невідкладної допомоги при судом у дітей. Питання сучасної фармакотерапії лікування анафілактичного шоку, лихоманки, судом у дітей. Питання попередження випадків анафілактичного шоку, лихоманки, судом у дітей.

Знати:

1. Види алергічних реакцій, механізм виникнення алергічних реакцій негайного типу.
2. Рівні нормальної температури в залежності від віку та методу вимірювання.
3. Регуляцію процесів теплопродукції та тепловіддачі, механізм підвищення температури тіла.
4. Визначення поняття анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.
5. Групи етіологічних факторів анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.
6. Сучасну класифікацію лихоманки в залежності від ступеню підвищення температури, типу температурної кривої, тривалості періоду підвищення температури.
7. Стадії розвитку лихоманки.
8. Клініко-діагностичні критерії анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.
9. Клінічну картину лихоманки у дітей в залежності від клінічного варіанту.
10. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження, діагностичні можливості та покази до проведення при наявності лихоманки, судом та анафілактичного шоку у дітей.
11. Надання невідкладної допомоги при різних клінічних варіантах лихоманки.
12. Алгоритми надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці та судом у дітей.
13. Тактику ведення хворих з анафілактичним шоком, лихоманкою, судомами у дітей в залежності від причини. Принципи диференційного лікування.
14. Відповідне сучасне лікування анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому та оцінку його ефективність.
15. Фізичні методи зниження температури, покази та протипокази.
16. Принципи спостереження за дітьми з анафілактичним шоком, лихоманкою, судомами.
17. Принципи профілактики виникнення анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.
2. Пояснити патогенез розвитку анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому в залежності від етіологічного чинника.
3. Визначити індивідуальну модель патогенезу анафілактичного шоку у обстеженого хворого.
4. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
5. Вміти виявляти клінічні критерії анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому при об'єктивному дослідженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
6. Класифікувати анафілактичний шок, лихоманку, судомний синдром, розпізнавати стадію та ступінь важкості.

7. Сформулювати та обґрунтувати попередній діагноз.
8. Провести диференціальну діагностику з захворюваннями, які мають подібну клінічну картину.
9. Надавати невідкладну допомогу дітям з анафілактичним шоком, лихоманкою, судомним синдромом.
10. Тракувати та аналізувати значення змін даних інструментальних та лабораторних методів дослідження в залежності від основного захворювання.
11. Ставити діагноз анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому у дітей.
12. Скласти лікувальний алгоритм анафілактичного шоку, лихоманки, судомного синдрому.
13. Призначати сучасне лікування ґрунтуючись на даних доказової медицини.
14. Визначити тактику лікаря щодо попередження випадків у дітей.
15. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів.
16. Пояснити сутність загально медичної проблеми профілактики, вчасної діагностики та ефективного лікування дітей з алергологічною патологією.
17. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS

Допоміжна

1. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
2. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.)
3. Клінічні рекомендації EAU (European Urology Association, 2015 Guidelines on Urological Infections, Updates 2019) <http://uroweb.org/guideline/paediatric-urology/>
4. Allergies and Adolescents. Transitioning Towards Independent Living/ David R. Stukus/ 2018/Springer/253p.
5. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagyi. — 7th ed. 2018.
6. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.- № 533.- P. 107.
7. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
8. Couper JJ, Haller MJ, Greenbaum CJ, et al. ISPAD Clinical Practice Consensus Guidelines 2018 Stages of type 1 diabetes in children and adolescents. Pediatric diabetes. 2018;19(Suppl. 27):20-27.
9. Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]. American Academy of Pediatrics, 2018. ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p.
10. Editors in chief: Dennis C. Stokes Pediatric Pulmonology, Asthma, and Sleep Medicine: A Quick Reference Guide [Paperback]/ American Academy of Pediatrics/2018/ISBN-13: 978-1-61002-142-5/890 p
11. Jan L. Brożek, Jean Bousquet et al. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA)

- guidelines 2016. J Allergy Clin Immunol., 2017, 140, p. 950-8.
12. Pulmonary Emergencies/ Leo Heunks, Alexandre Demoule, Wolfram Windisch/ 2016/ ERS Monograph/p.229
 13. The Harriet Lane Handbook: 20th Edition/ Elsevier/2018/1269p
 14. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al.. Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part II. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology, 32(6), 2018., p. 850–878. doi:10.1111/jdv.14888
 15. Wollenberg, A., Barbarot, S., Bieber, et al.. Consensus-based European guidelines for treatment of atopic eczema (atopic dermatitis) in adults and children: part I. Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology, 32(5), 2018., p.657–682. doi:10.1111/jdv.14891
 16. Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, 7th Edition/Elsevier/2018/1032p.
 17. Zuberbier T, Aberer W, Asero R, et al. Endorsed by the following societies: AAAAI, AAD, AAIPITO, ACAAI, AEDV, APAAACI, ASBAI, ASCIA, BAD, BSACI, CDA, CMICA, CSACI, DDG, DDS, DGAKI, DSA, DST, EAACI, EIAS, EDF, EMBRN, ESCD, GA²LEN, IAACI, IADV, JDA, NVvA, MSAI, €OGDV, PSA, RAACI, SBD, SFD, SGAI, SGD, SIAAIC, SDeMaST, SPDV, TSD, UNBB, UNEV and WAO. The EAACI/GA²LEN/EDF/WAO guideline for the definition, classification, diagnosis and management of urticaria. Allergy. 2018;73:1393-1414. <https://doi.org/10.1111/all.13397>

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. [The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: http://aspho.org/](http://aspho.org/)

Тема 16. Надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі у дітей.

Визначення поняття «геморагічного синдрому». Основні види геморагічного синдрому. Сучасна класифікація геморагічних діатезів. Сучасні методи діагностики та контролю системи гемостазу. Властивості та механізм роботи первинного та вторинного гемостазу. Питання призначення специфічних найінформативніших лабораторних методів дослідження. Питання сучасних способів корекції геморагічного синдрому. Принципи надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі у дітей.

Знати:

1. Визначення геморагічного діатезу та геморагічного синдрому.
2. Визначення поняття система гемостазу та основні типи кровоточивості.
3. Сучасну класифікацію геморагічних діатезів та основні нозологічні форми кожної з груп.
4. Групи етіологічних факторів геморагічних діатезів (геморагічного васкуліту, гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури).
5. Патогенез геморагічних діатезів.
6. Клінічні форми геморагічного васкуліту, гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури.
7. Симптоми шкірно-суглобової форми геморагічного васкуліту.
8. Симптоми абдомінального, ниркового синдромів при геморагічному васкуліті та чим вони обумовлені.
9. Захворювання, з яким необхідно проводити диференційний діагноз при абдомінальній формі геморагічного васкуліту.
10. Гематологічні захворювання, що супроводжуються геморагічним синдромом, з якими необхідно проводити диференційний діагноз.
11. Клініко-діагностичні критерії основних геморагічних діатезів.
12. Основні лабораторні та інструментальні методи дослідження, діагностичні можливості та покази до проведення при наявності геморагічного синдрому.
13. Сучасні стандарти лікування геморагічного васкуліту, гемофілії, тромбоцитопенічної пурпури.
14. Сучасні принципи надання невідкладної допомоги при геморагічному синдромі в залежності від основного захворювання у дітей.
15. Види оперативного лікування ускладнень геморагічного синдрому, покази та протипокази.
16. Первинну та вторинну профілактику геморагічних синдромів.

Вміти:

1. Аналізувати скарги, дані анамнезу. Вибрати з цих даних відомості, що свідчать про наявність геморагічного синдрому.
2. Пояснити патогенез розвитку геморагічного синдрому при різних гематологічних захворюваннях.
3. Оцінювати дані об'єктивного обстеження хворого та пояснювати виникнення основних симптомів при геморагічних діатезах.
4. Тракувати та аналізувати значення даних, отриманих при обстеженні (огляд, пальпація, перкусія, аускультация).
5. Пояснювати схему діагностичного пошуку.
6. Класифікувати геморагічні діатези, формулювати та обґрунтовувати попередній діагноз.
7. Скласти план додаткових лабораторних та інструментальних методів дослідження.
8. Аналізувати результати лабораторних та інструментальних методів дослідження.
9. Діагностувати геморагічний синдром та вид геморагічного діатезу.
10. Обґрунтовувати клінічний діагноз в залежності від основного захворювання.
11. Володіти навичками диференційної діагностики гематологічних захворювань, що супроводжуються геморагічним синдромом.
12. Надавати невідкладну допомогу при геморагічному синдромі у дітей.
13. Обґрунтовувати, призначати відповідне лікування та оцінювати його ефективність.

14. Скласти план профілактики та лікування дитини з геморагічним діатезом.
15. Визначити тактику лікаря щодо попередження випадків геморагічного синдрому у дітей.
16. Оцінити прогноз пацієнта та запропонувати план профілактичних заходів конкретного пацієнта.
17. Надати рекомендації щодо оперативного лікування ускладнень геморагічного синдрому.
18. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Рекомендована література

Базова

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дитячого віку. Навчальний посібник з педіатрії. За редакцією Дудник В.М. – Вінниця. – 2 вид. «ТВОРИ», 2019. – 675с. Затвердження: ДУ Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів МОЗ України (протокол засідання Комісії №4 від 16.12.2016 р.) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол засідання Вченої ради №10 від 28.04.2016 р.).
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
3. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS

Допоміжна

1. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
2. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.(затверджено Вченою радою ВНМУ ім.М.І.Пирогова, 2018 р.).
3. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей (5-е видання) / Дудник В.М., Мантак Г.І., Андрікевич І.І. (2018). — Вінниця. – 387 с. Затвердження: Центральний методком з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації (протокол №2 від 26.10.2011 р.), засідання науково-методичної Комісії з медицини Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України) та Вченою радою ВНМУ імені М.І.Пирогова (протокол №8 від 31.05.2011 р.).
4. Benign Hematologic Disorders in Children. Edited by Michel U. Callaghan. Volume 65, Issue 3, P. 407—622. 2018.
5. Bickley, Lynn S. Bates' pocket guide to physical examination and history taking / Lynn S. Bickley, Peter G. Szilagyi. — 7th ed. 2018.
6. Brian E. L. Perspective: An easier diagnosis // Nature.- 2016.- № 533.- P. 107.
7. British Committee for Standards in Haematology. (2016b) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part I: principles and laboratory aspects. British Journal of Haematology,
8. British Committee for Standards in Haematology. (2016c) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part II: indications for transfusion. British Journal of Haematology,
9. B.S. Joly, P. Coppo, A. Veyradier. Thrombotic thrombocytopenic purpura, Blood, 129 (21), 2017, 2836—2845.
10. Cabana, Michael D. 5-Minute Pediatric Consult. Standarts/ Lippincott Williams & Wilkins (LWW). 2018. 1136p.
11. Colombatti, R., Sainati, L., & Trevisanuto, D. Anemia and transfusion in the neonate. Seminars in Fetal and Neonatal Medicine, 21(1), 2018, p 2—9. doi:10.1016/j.siny.2015.12.001
12. Hoffman R. Hematology. Basic Principles and Practice, 7th edition, 2018

Інформаційні ресурси:

Загальні (україномовні):

1. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>
2. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>
7. Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

1. Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>
2. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
3. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
4. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
5. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
6. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
7. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

1. The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>
2. The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>
3. European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>
4. European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>
5. The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
6. American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
7. European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
8. [The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: http://aspho.org/](http://aspho.org/)

1. Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей.
2. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії та її ускладненнях (плеврит, абсцес, піоторакс, пневмоторакс).
3. Диференційна діагностика пневмонії, бронхіту і бронхіоліту у дітей. Встановлення попереднього діагнозу.
4. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях.
5. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості.
6. Провідні клінічні симптоми та синдроми при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті у дітей.
7. Особливості перебігу бронхіальної астми у дітей в залежності від ступеню тяжкості та рівня контролю.
8. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при бронхіальній астмі, бронхіоліті і гострому обструктивному бронхіті та їх ускладненнях.
9. Диференційна діагностика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку. Встановлення попереднього діагнозу.
10. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей.
11. Надання невідкладної допомоги при приступі ядухи та астматичному статусі.
12. Профілактика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції на тлі гострих респіраторних захворювань у дітей різного віку.
13. Провідні клінічні симптоми та синдроми при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи (муковісцидозі, ідіопатичному гемосидерозі легень, первинній цилиарній дискінезії, синдромі Вільмса-Кемпбелла, бронхомалією, аплазії і гіпоплазії легень, дефіциті α_1 -антитрипсину, бронхолегеневій дисплазії, секвестрації легень) у дітей.
14. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях.
15. Диференційна діагностика хронічних, спадкових та вроджених захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
16. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей.
17. Провідні клінічні симптоми та синдроми захворювань системи кровообігу у дітей, що супроводжуються кардіомегалією.
18. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення міокардиту, ендокардиту, перикардиту, кардіоміопатій, вроджених та набутих вад серця у дітей.
19. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при міокардиті, ендокардиті, перикардиті, кардіоміопатіях, вроджених та набутих вадах серця у дітей.
20. Диференційна діагностика при запальних та незапальних захворюваннях системи кровообігу у дітей, що супроводжуються кардіомегалією.
21. Тактика ведення хворого при міокардиті, ендокардиті, перикардиті, кардіоміопатіях, вроджених та набутих вадах серця у дітей.
22. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності. Лікування та профілактика хронічної серцевої недостатності.
23. Провідні клінічні симптоми та синдроми при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній АВ-блокаді.
24. Клінічні варіанти перебігу пароксизмальної тахікардії і миготливої аритмії у дітей.
25. Дані інструментальних досліджень при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді.
26. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої

аритмії та повної атріо-вентрикулярної блокади.

27. Тактика ведення хворого при екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей.
28. Надання невідкладної допомоги при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі у дітей. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.
29. Провідні клінічні симптоми та синдроми при ювенільному ревматоїдному артриті, системному червоному вовчаку, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, хворобі Кавасакі, вузликовому поліартеріїті та інших системних васкулітах у дітей.
30. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.
31. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей.
32. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини у дітей. Диференційна діагностика артритів у дітей.
33. Тактика ведення хворих при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.
34. Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях шлунку та кишківника у дітей (функціональній диспепсії, синдромі подразненого кишківника, функціональному закріпі, рефлюксній хворобі, гастритах, виразковій хворобі шлунку і дванадцятипалої кишки, дісахаридазній недостатності, ексудативній ентеропатії, целиакії, муковісцидозі, хворобі Крона, неспецифічному виразковому коліті).
35. Клініко-інструментальні дослідження та диференціальна діагностика диспептичного, абдомінального больового синдрому та синдрому порушення кишкового всмоктування у дітей.
36. Клінічні варіанти перебігу виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки, неспецифічного виразкового коліту.
37. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях шлунку та кишківника.
38. Діагностика ускладненого перебігу виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей, тактика лікаря загальної практики, надання невідкладної допомоги. Профілактика функціональних та органічних захворювань шлунку та кишківника у дітей.
39. Провідні клінічні симптоми та синдроми при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
40. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
41. Диференційна діагностика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу, гострого та хрон. панкреатиту та хронічного гепатиту у дітей.
42. Тактика ведення хворого при біліарних дискінезіях, гострому та хронічному холециститі, гострому та хрон. панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей.
43. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії.
44. Профілактика біліарних дискінезій, гострого та хронічного холециститу, гострого та хронічного панкреатиту та хронічного гепатиту у дітей.
45. Провідні клінічні симптоми та синдроми при інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи (інфекції сечової системи, уретриті, циститі, пієлонефриті), дизметаболических нефропатіях, спадкових тубулопатіях (фосфат-діабеті, синдромі Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковому нецукровому діабеті, нирковому тубулярному

ацидозі) та інтерстиціальному нефриті у дітей.

46. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення інфекційно-запальних захворювань сечової системи, інтерстиціального нефриту, дизметаболических нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей.
47. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи, інтерстиціальному нефриті, дизметаболических нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей.
48. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи, інтерстиціального нефриту, дизметаболических нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей.
49. Тактика ведення хворої дитини при найбільш поширених інфекційно-запальних захворюваннях сечової системи та їх ускладненнях, при інтерстиціальному нефриті, при дизметаболических нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей.
50. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі. Профілактика уретриту, циститу, пієлонефриту.
51. Клініко-морфологічні варіанти первинних гломерулонефритів у дітей.
52. Диференціальна діагностика гострого постстрептококового гломерулонефриту зі спадковим нефритом Альпорта, швидко прогресуючим гломерулонефритом, хворобою Берже тощо.
53. Нефротичний синдром у дітей: диференціальна діагностика, ускладнення.
54. Клінічні варіанти перебігу хронічного гломерулонефриту у дітей. Показання до біопсії нирок у дітей.
55. Тактика ведення хворої дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті.
56. Гостре пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей: етіологія, патогенез, клініко-лабораторні симптоми, диференціальна діагностика, екстрена допомога, тактика ведення хворих дітей.
57. Хронічна хвороба нирок у дітей: провідні клініко-лабораторні симптоми та синдроми, диференціальна діагностика, тактика лікування та профілактика.
58. Раціональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років.
59. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років.
60. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (рахіт, залізодефіцитна анемія) у дітей раннього віку. Профілактичні щеплення дітей до трьох років.
61. Провідні клінічні симптоми та синдроми у дітей з проявами жовтяниці в періоді новонародженості.
62. Клінічні варіанти та ускладнення перебігу жовтяниць новонароджених на поліклінічному етапі спостереження.
63. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при діагностиці гемолітичних, кон'югаційних та механічних жовтяниць у новонароджених.
64. Диференційна діагностика жовтяниці у новонароджених дітей. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на дільниці.
65. Провідні клінічні симптоми та синдроми у дітей з перинатальною патологією нервової системи. Клінічні варіанти пізніх проявів пологової травми та асфіксії новонароджених.
66. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при перинатальних ураженнях нервової системи у дітей.
67. Диференціальна діагностика перинатальних уражень ЦНС у немовлят.
68. Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини.
69. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункціях та АГ.
70. Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку.
71. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на дільниці. Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі.